

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9C/414/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240532
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112240532.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Marekom Bujňákom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, právne zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Návrh na prerušenie konania z a m i e t a .

II. Vec vedenú pôvodne na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17C/445/2012 v y l u č u j e na samostatné konanie.

II. Žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca žalobami doručenými súdu dňa 27.9.2012 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. O žalobe navrhol rozhodnúť medzitýmym rozsudkom tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Humenné, ktorý nerozhodol o žiadosti o vydanie na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Žaloby odôvodnil tým, že v pozícií oprávneného subjektu navrhol vykonanie exekúcie pred zvoleným súdnym exekútorom pre svoje pohľadávky, ktoré vznikli neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmlúv o úvere.

Exekučný súd bol povinný v zmysle ustanovení Exekučného poriadku po posúdení návrhu, exekučného titulu a žiadosti súdneho exekútora v 15- dňovej lehote udeliť poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, prípadne v uvedenej lehote o žiadosti na vykonanie exekúcie rozhodnúť inak.

-2-

Podľa žalobcu Okresný súd Humenné rozhodol o žiadostiach o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Žalobca mal za to, že v danom prípade neexistovala okolnosť, ktorá by umožňovala súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prietiahmi

tak, že k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia pristupuje až po veľmi dlhej dobe, hoci prejednané veci nevykazovali prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovali si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu

Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur.

Zároveň žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. US 203/06-25, III. US 235/04-3, III. US 347/05, III. US 142/06-28, III. US 118/06-40, III. US 110/04-55, III. US 125/04-44, III. US 229/04-52, III. US 21/05-30, III. US 190/05-36, III. US 301/05-38 a III. US 82/03-25. Žalobca mal za to, že na každý rok poznačený prieťahmi sa na základe predmetnej doktríny vzťahuje satisfakcia vo výške 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Nesprávny úradný postup okresného súdu podľa názoru žalobcu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené reálne očakávania žalobcu, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu pohľadávky a taktiež k vyvolaniu rizík, že dôjde k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolventnosť povinného. Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má základ v požiadavke na spravodlivom usporiadaní vzťahu a dosiahnutí adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu.

Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na žiadosť pozitívne nereagovala.

9C/414/2012 - 75

-3-

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Konštatovala, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť za zmätočné. Žalobca uvádzal ako dôkazy odkaz na exekučný spis, v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcemu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalovaná poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené prvé žaloby vo veci je zrejmé, že žalobca ich nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

Čo sa týka atribútov pre vznik nároku na náhradu škody z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia. Žalovaná poukázala aj na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 16/2002, z odôvodnenia ktorého vyplýva, že pri posúdení či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone.

Zároveň žalovaná poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prieťahu v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrovanie vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalovaná ďalej uviedla, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zamietnutí žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch odo dňa kedy sa žalobca o škode dozvedel, t.j. po troch rokoch od momentu zamietnutia žiadosti na udelenie poverenia. Vzhľadom na

-4-

uvedené vzniesla námietku premlčania pri uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanému doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy.

Záverom žalovaná poukázala na aspekt dobrých mravov, pričom tento aspekt hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, či zo strany štátnych orgánov, ktoré na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznil, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopříjmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecnými uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu. Zároveň konštatovala, že zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nemôže byť nesprávnym úradným postupom, keď nedošlo k porušeniu právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu a keďže nebola konštatovaná nezákonnosť rozhodnutia o zamietnutí žiadosti, nemôže ísť v danom prípade o zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

Žalovaný podaním zo dňa 8.2.2015 navrhol prerušenie konania do rozhodnutia o prejudiciálnej otázke vo veci 7C/6/2010, kde na strane žalovaných vystupuje v 1. rade Slovenská republika a v 2. rade

Pohotovosť, s.r.o.. Jedna sa konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa mal dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom sa vymohlo plnenie na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, ako aj v rozpore so zákonmi schválenými z dôvodu transpozície smerníc Európskej únie zameranými na ochranu spotrebiteľa na finančnom trhu. Okresný súd Prešov uznesením zo dňa 7.10.2013 v súlade s ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla žalovaná v 1. rade - Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti SR a to, či môže vzniknúť zodpovednosť členského štátu za porušenie komunitárneho práva pred tým, ako účastník konania využije všetky právne prostriedky prislúchajúce mu podľa právneho poriadku členského štátu v konaní o výkone rozhodnutia; vzhľadom na skutkový stav veci môže v tomto prípade vzniknúť táto zodpovednosť členského štátu pred samotným ukončením konania o výkon rozhodnutia a pred vyčerpaním možnosti žalobkyni požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia? V prípade, ak áno, je dostatočne jasným a závažným porušením komunitárneho práva konanie orgánu, ktoré opisuje žalobkyňa, vzhľadom na daný skutkový stav, najmä vzhľadom na jej absolútnu nečinnosť žalobkyne a vzhľadom na nevyčerpanie všetkých

9C/414/2012 - 76

-5-

právnych prostriedkov nápravy umožnených právom členského štátu? Ak ide v tomto prípade o dostatočné závažné porušenie komunitárneho práva, je žalobkyňou uplatňovaná suma škodou, za ktorú má zodpovednosť členský štát; možno škodu v tomto poňatí sotožňovať s vymoženou pohľadávkou, ktorá je bezdôvodným obohatením? Má vydanie bezdôvodného obohatenia, ako právny prostriedok nápravy, prednosť pred náhradou škody? Rozhodnutie o otázkach má pre konanie zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu. Preto žalobca navrhol prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p..

Podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Podľa § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p. súd môže konanie prerušiť v prípade, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši predbežná otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Toto ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne prerušenie konania, čo znamená prerušenie konania, ktoré nie je pre konanie nevyhnutné. Predmetné ustanovenie sa týka procesných situácií, v ktorých súd môže konanie prerušiť, no nemusí tak urobiť. Prerušenie konania je tu na úvahe vec prejednávajúceho súdu. Súd má najskôr zvážiť možnosť iných vhodných opatrení, pričom rozhodujúcim hľadiskom je hospodárnosť konania, s prihliadnutím na ktorú prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo Podľa názoru súdu rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie o vyššie uvedených otázkach nebude mať význam pre rozhodnutie v merite veci, pričom súd prihliadal aj na hospodárnosť konania, keďže rozhodnutie o prerušení konania vo veci 7C/6/2010 ešte nie je právoplatné. Vzhľadom na uvedené súd návrh na prerušenie konania zamietol.

Súd pojednával v neprítomnosti oboch účastníkov a právneho zástupcu žalobcu, ktorým doručenie predvolania bolo doručené riadne a včas. Právny zástupca žalobcu svoju neúčast' ospravedlnili a žiadali odročiti' z dôvodu, že v označenej veci zaslali návrh na prerušenie konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach a súd o uvedených otázkach musí rozhodnúť uznesením, voči ktorému je prípustné odvolanie, teda pojednávanie musí byť odročené. K tomu súd uvádza, že z dôvodu hospodárnosti môže súd o návrhu na prerušenie konania rozhodnúť v konečnom rozhodnutí a keďže žalobca neuviedol žiadny iný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to uznesením zo dňa 8.10.2012, sp.zn. 17C/441/2012, uznesením zo dňa 18.10.2012, sp.zn. 5Ncc/23/2012, vyjadrením žalovanej zo dňa 12.2.2013, listom európskej komisie, článkom v denníku Sme, návrhom na prerušenie konania zo dňa 8.2.2015, uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 17.12.2014 č.k. 11C/355/2012, ospravedlnením, žiadosťou o odročenie zo dňa 8.2.2015,

spisom 17C/443/2012, 17C/444/2012, 17C/445/2012, 17C/446/2012, 17C/447/2012, 17C/448/2012, 17C/449/2012, 17C/442/2012, 17C/450/2012, exekučného spisu 15Er/905/2009, 5Er/136/2010, 15Er/235/2009, 10Er/630/2010, 5Er/329/2009,

-6-

fotokópiou exekučného spisu 22Er/108/2010, 12Er/366/2010, 21Er/409/2010, 15Er/365/2010. a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú žaloby podaná pôvodne na Okresný súd Humenné, v ktorých sa žalobca domáhal od žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Uvedené veci sa týkali exekučných konaní vedených na Okresnom súde Humenné:

Pod spis. zn. 5Er/329/2009 proti povinnému N. K., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 26.5.2009, exekučný súd si vyžiadala dňa 2.6.2009 od žalobcu Zmluvu o úvere č. 8311591, dňa 20.11.2009 od právneho zástupcu žalobcu, dňa 9.6.2010 od Stáleho rozhodcovského súdu spis sp. zn. SR 8311591, tento ho zaslal dňa 13.9.2010 a dňa 4.7.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 10Er/630/2010 proti povinnej K. K., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 16.7.2010, súd vyzval právneho zástupcu žalobcu na oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru, priamy dôkaz na preukázanie akú sumu a akým spôsobom veriteľ poskytol povinnej reálne, koľko im dlžník zaplatil, zaslanie blankozmenky a uvedenie v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ak je úver na účely povolania, zamestnania, podnikania a na iný účel. Žalobca na výzvu odpovedal dňa 3.5.2011. Dňa 3.12.2010 požiadal exekučný súd Stály rozhodcovský súd o zaslanie spisu sp. zn. SR 01302/10, tento zaslal spis dňa 13.12.2010. Dňa 15.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 5Er/329/2009 proti povinnej K. Z., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 29.4.2009, exekučný súd si vyžiadala dňa 3.11.2009 od právneho zástupcu žalobcu Zmluvu o úvere a dňa 22.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 5Er/136/2010 proti povinnému K. Q., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 18.2.2010, exekučný súd si vyžiadala dňa 9.6.2010 od Stáleho rozhodcovského súdu spis sp. zn. SR 8311591, tento ho zaslal dňa 16.7.2010 a dňa 22.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 15Er/905/2009 proti povinnej T. D., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 15.10.2009, exekučný súd si vyžiadala dňa 29.10.2009 od právneho zástupcu žalobcu Zmluvu o úvere a dňa 21.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 22Er/108/2010 proti povinnej T. Z., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 25.8.2010, exekučný súd vyzval právneho zástupcu žalobcu na oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru, priamy dôkaz na preukázanie akú sumu a akým spôsobom veriteľ poskytol povinnej reálne, koľko im dlžník zaplatil, zaslanie zmenky a uvedenie v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ak je úver na účely povolania, zamestnania, podnikania a na iný účel. Dňa 17.9.2010 požiadal exekučný súd Stály rozhodcovský súd o zaslanie spisu sp. zn. SR 03297/10, tento zaslal spis dňa 26.10.2010. Dňa 6.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

9C/414/2012 - 77

-7-

Pod spis. zn. 12Er/366/2010 proti povinnej C. X., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 28.4.2010, exekučný súd vyzval právneho zástupcu žalobcu na oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru, priamy dôkaz na preukázanie akú sumu a akým spôsobom veriteľ poskytol povinnej reálne, koľko im dlžník zaplatil, zaslanie zmenky a uvedenie v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ak je úver na účely povolania, zamestnania, podnikania a na iný účel. Dňa 24.5.2010 požiadal exekučný súd Stály

rozhodcovský súd o zaslanie spis sp. zn. SR 18139/09. Dňa 8.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 21Er/409/2010 proti povinnej S. A., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 10.5.2010, exekučný súd vyzval žalobcu a právneho zástupcu žalobcu na oznámenie výšky reálne poskytnutého úveru, priamy dôkaz na preukázanie akú sumu a akým spôsobom veriteľ poskytol povinnej reálne, koľko im dlžník zaplatil, zaslanie zmenky a uvedenie v čom sú rozdielne dohodnuté práva a povinnosti zmluvných strán v zmluve a vo všeobecných obchodných podmienkach, ak je úver na účely povolania, zamestnania, podnikania a na iný účel. Dňa 20.5.2010 požiadal exekučný súd Stály rozhodcovský súd o zaslanie spis sp. zn. SR 22644/09, tento zaslal spis dňa 11.6.2010 Dňa 16.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Pod spis. zn. 15Er/365/2010 proti povinnej K. J., pričom návrh na vykonanie exekúcie bol doručený súdu dňa 28.4.2010, exekučný súd vyzval dňa 19.5.2010 právneho zástupcu žalobcu, aby špecifikoval istinu vymáhanej pohľadávky a dňa 21.6.2011 súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol.

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

-8-

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,

3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1,2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti

poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- 1.osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- 2.závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- 3.závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- 4.závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

9C/414/2012 - 78

-9-

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 1 zákona 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom v znení účinnom do 31.5.2010, exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie..

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2010, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.5.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žalobe nemožno vyhovieť.

V prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Nesprávnym úradným postupom je porušovanie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

-10-

K nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcu v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote súd uvádza, že § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje 15-dňovú lehotu na udelenie poverenia súdnemu exekútorovi, ale táto 15-dňová lehota nie je stanovená pre prípady, keď súd nevyhovie návrhu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, aj keď sa žalobca domnieva, že aj v takomto prípade by mala platiť 15-dňová lehota na vydanie rozhodnutia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi. Z Exekučného poriadku takáto povinnosť nevyplýva pri vydaní rozhodnutia o zamietnutí žiadosti na udelenie poverenia. Preto nemôže dôjsť k porušeniu práva žalobcu na vydanie rozhodnutia - urobenia úkonu v zákonom stanovenej lehote. Preto nie je možné konštatovať nesprávny úradný postup podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z..

Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vyslovenom v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. IIÚS545/2010 exekučný súd je oprávnený a povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu už začatého exekučného konania a nielen v súvislosti s vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie a to v každom štádiu exekúcie a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti exekúcie adekvátne procesne zareagovať. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého súdny exekútor žiada o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku.

K zhodnému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 29.3.2011 pod sp. zn. 5Cdo291/2010, v zmysle ktorého je exekučný súd oprávnený a povinný skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v ust. § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko ide o exekučný titul s určitými špecifikami. Na rozdiel od iných exekučných titulov zákon oprávňuje súdy, aby v konaní o nútenom výkone rozhodcovského rozsudku vedenom či už podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo Exekučného poriadku toto konanie zastavili na návrh, ale aj bez návrhu, ak rozhodcovské konanie nemalo vôbec prebehnúť, pretože predmetom sporu bola vec, ktorá nemôže byť podľa § 1 predmetom rozhodcovského konania alebo predmetom sporu bola vec už rozhodnutá. Tiež vtedy, keď rozhodcovský rozsudok je v rozpore so zákonom alebo je v rozpore s dobrými mravmi alebo nim bolo prisúdené plnenie nemožné, pričom nie je podstatné, že nebola podaná žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku.

Pri posudzovaní toho, či exekučný súd sa dopustil zbytočných prieťahov možno použiť závery Ústavného súdu SR v rozhodnutí IV. US 606/2012, ktoré sa týkalo sťažnosti žalobcu v obdobnej veci. Ústavný súd uviedol, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Poukázal na to, že sťažovateľ (teda žalobca) podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné

V uvedenej veci bol postup exekučného súdu, ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovský rozsudok, ktorý bol podkladom pre jej vykonanie nezaväzujú povinnú na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom

9C/414/2012 - 79

-11-

nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom, plne opodstatnený a zákonom podložený.

Ďalej je potrebné uviesť, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v otázke preukázania škody, keď nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o vynaložení nákladu. Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenčii povinného, ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k vydaniu poverenia pred dňom 23.04.2009 (t.j. tri roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku).

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže k zamietnutiu žiadosti došlo až po 23.4.2009.

Na základe vyššie uvedeného a z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keď žalovanej trovy konania nevznikli a náhradu trov si neuplatnila.

Podľa § 112 ods.2 O.s.p ak sa v návrhu na začatie konania uvádzajú veci, ktoré sa na spojenie nehodia, alebo ak odpadnú dôvody, pre ktoré súd veci spojil, môže súd niektorú vec vylúčiť na samostatné konanie.

Vzhľadom na to, že súd nemal k dispozícii exekučný spis týkajúci sa konania vo veci vedené pôvodne na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17C/445/2012, súd tento nárok s poukazom na § 112 ods. 2 O.s.p. vylúčil na samostatné konanie.

Poučenie:

Proti výroku II. tohto rozsudku odvolanie nie je prípustné

Proti výrokom I., III., IV tohto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

-12-

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.